

Tionde

Tionde var ett underbart system som hade flera uppgifter. Dels fungerade det som en påminnelse om att allt egentligen tillhörde HERREN. Dels användes tiondet till att förse prästerna med offerdjur och annat nödigt till de föreskrivna offren. Dels användes tiondet som utjämning och hjälp till de fattiga i landet. Tiondet var också som en lön till leviterna och prästerna för det arbete de utförde

Man kunde lösa ett tiondedjur om man la till en femtedel av värdet.

All tionde av jorden, vare sig av säden på jorden eller av trädens frukt tillhör Herren, den är helgad åt HERREN. Om någon vill lösa något av sin tionde så skall han lägga femtedelen därtill. Och vad beträffar tionde av fäkreatur eller av småboskap, allt som går under herdestaven, så skall av allt detta vart tionde djur vara helgat åt HERREN. Man skall inte efterforska om det är bättre eller sämre och man får inte utbyta det. Om någon likväl utbyter djuret så skall både detta och det som har blivit lämnat i utbyte vara heligt, det får inte lösas.” (3 Mos 27:30-33)

Tre slag av tionde

Det verkar som om Israels barn praktiserade 3 slag av tionde:

1/ Årligen skulle tionde av all produktion i Israel föras till den central helgedomen i landet för distribution till Leviterna. Det allmänna tiondet som gavs till leviterna, gav i sin tur tionde av det de fick till prästerna.

2/ Då vid en inledande festival åt alla Israeler en del av det gemensamma tiondet. Resten den överlägset största delen hörde till Leviterna.

3/ Vart tredje år samlades tionde in till städernas förråd och lagrades för distribution till Leviterna och mindre bemedlade: främlingar, faderlösa och änkor.

Kategori 1

Som lön åt leviterna och de gav tionde av sitt tionde till prästerna

Åt Levi barn ger jag all tionde i Israel till arvedel som lön för den tjänst de förrätta, tjänsten vid uppenbarelsetältet (4 Mos 18:21)

21. Och se, åt Levi barn giver jag all tionde i Israel till arvedel, såsom lön för den tjänst de förrätta, tjänsten vid uppenbarelsetältet.
22. Men de övriga israeliterna må hädaneftre icke komma vid uppenbarelsetältet, ty de skola därigenom komma att bära på synd och så träffas av döden;
23. utan leviterna skola förrätta tjänsten vid uppenbarelsetältet, och de skola bära de missgärningar som begås. Detta skall vara

Lagen Sammanställning

en evärdlig stadga för eder från släkte till släkte; bland Israels barn skola de icke hava någon arvedel.

24. Ty den tionde som Israels barn giva åt HERREN såsom gård, den giver jag åt leviterna till arvedel. Därför är det som jag säger om dem att de icke skola hava någon arvedel bland Israels barn. (4 Mos 18:21-24)
25. Och HERREN talade till Mose och sade:
26. Till leviterna skall du så tala och säga: När I av Israels barn mottagen den tionde som jag har bestämt att I skolen få av dem såsom eder arvedel, då skolen I därav giva en gård åt HERREN, en tionde av tionden.
27. Och denna eder gård skall så anses, som när andra giva säd från logen och vin och olja från pressen.
28. På detta sätt skolen ock I av all tionde som I mottagen av Israels barn giva en gård åt HERREN; och denna HERRENS gård av tionden skolen I giva åt prästen Aron.
29. Av alla gåvor som I fån skolen giva åt HERREN hela den gård som tillkommer honom; av allt det bästa av gåvorna skolen I giva den, sådant bland dessa som passar till heliga gåvor.
30. Och du skall säga till dem: När I nu given såsom gård det bästa av dem, skall denna leviternas gåva så anses, som när andra giva vad loge och press avkasta.
31. I med edert husfolk mån äta det på vilken plats som helst; ty det är eder lön för eder tjänstgöring vid uppenbarelsetältet.
32. När I så given det bästa av dem såsom gård, skolen I icke för deras skull komma att bära på synd; och då skolen I icke ohelga Israels barns heliga gåvor och så träffas av döden. (4 Mos 18:25-32)

Kategori 2

Tiondegivarna fick själva samlas till en glädjefylld festmåltid där de fick äta av sitt tionde, resten gavs till leviterna.

Tionde skall du ge av all sädesgröda som för vart år växer på din åker. Du skall äta den inför HERRENS din Guds ansikte på den plats han utväljer till boning åt sitt namn; tionden av säden, ditt vin och din olja, och det förstfödda av dina fäkreatur och din småboskap ty du skall lära att frukta HERREN din Gud alltid. Men om vägen är dig för lång, så att du inte förmår föra det dit eftersom den plats som HERREN din Gud utväljer till att där fästa sitt namn ligger för avlägset för dig - då nu HERREN din Gud välsignar dig så må du sälja det och knyta in pengarna och ta dem med dig och gå till den plats som HERREN din Gud utväljer. Och du må köpa för pengarna vadhelst dig lyster, fäkreatur eller småboskap eller vin eller andra starka drycker eller vad du eljest kan åstunda och så skall du hålla måltid där inför HERRENS din Guds ansikte och glädja dig med ditt husfolk. Leviten som bor inom dina portar skall du då inte glömma bort ty han har ingen lott eller arvedel jämte dig. (5 Mos 14:22-27)

Kategori 3

Vart tredje år gavs tiondet till leviterna, samt till fattiga, föräldralösa och änkor

Vid slutet av vart tredje år skall du avskilja all tionde av vad du har fått i avkastning under det året och lägga upp det inom dina städer. Sedan skall leviten komma han som ingen lott eller arvedel har jämte dig, så ock främlingen och den faderlöse och änkan som bo inom dina portar och de ska äta och bli mätta. Så skall du göra för att HERREN din Gud må välsigna dig i alla dina händers verk, i allt vad du gör. (5 Mos 14:28-29)

5 Mos 26:12-19

12. När du under det tredje året, tiondeåret, har lagt av all tionde av vad du då har fått i avkastning och givit den åt leviten, främlingen, den faderlöse och änkan, och de hava ätit därav inom dina portar och blivit mätta,
13. då skall du så säga inför HERRENS, din Guds, ansikte: »Jag har nu fört bort ur mitt hus det heliga, och jag har givit det åt leviten och främlingen, åt den faderlöse och änkan, alldeles såsom du har bjudit mig; jag har icke överträtt eller förgätit något av dina bud.
14. Jag åt intet därav, när jag hade sorg, och jag förde icke bort något därav, när jag var oren, ej heller använde jag något därav för någon död. Jag har lyssnat till HERRENS, min Guds, röst; jag har i alla stycken gjort såsom du har bjudit mig.
15. Skåda nu ned från din heliga boning, himmelen, och välsigna ditt folk Israel och det land som du har givit oss, såsom du med ed lovade våra fäder, ett land som flyter av mjölk och honung.»
16. I dag bjuder dig HERREN, din Gud, att göra efter dessa stadgar och rätter; du skall hålla dem och göra efter dem av allt ditt hjärta och av all din själ.
17. Du har i dag hört HERREN förklara att han vill vara din Gud, och att du skall vandra på hans vägar och hålla hans stadgar och bud och rätter och lyssna till hans röst.
18. Och HERREN har i dag hört dig förklara att du vill vara hans egendomsfolk, såsom han har sagt till dig, och att du vill hålla alla hans bud;
19. på det att han över alla folk som han har gjort må upphöja dig till lov, berömmelse och ära, och på det att du må vara ett folk som är helgat åt HERREN, din Gud, såsom han har sagt.

Andra referenser i GT

Abraham gav Melki-Sedek tionde av allt (1 Mos 14:20)